



Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

nam finierit . aliquando enim illud dicitur transisse nos . quod nos non tangit . Et quia beata virgo siue martirio de mundo transiuit . ideo gladius passionis christi animam eius non tangendo pertransiit . Quinto ponitur reuelatio cogitatum . vt relevantur ex multis cordibus cogitationes : occulta enim cogitatum per christum sunt reuelata . Primo quidem quia prima consilia iudeorum ipsi reuelauerunt in passione christi . Secundo . quia ipse christus ea reuelauit . ostendens populo qualiter intentione pharisei speciem sanctitatis gererent . malicias cordis eorum ipse promerebat dicens . mat . 2 . Attende a falsis prophetae qui veniunt ad vos in vestimentis ouium intrinsecus autem sunt lupi rapaces . Tercio generaliter per christum omnia cogitata debent in iudicio reuelari . 1 . corinth . 4 . Veniet dominus . qui illuminabit abscondita tenebrarum . et manifestabit conscientiam cordium . &c.

Secunda pars

G

Ecundo cum dicitur : et erat anna &c . tangitur christi generalis confessio que per mulierem facta est . a duo facit . Primo enim multipliciter hec mulier commendatur ut eius testimonium sit credibilis . et primo commendatur respectu sui a quinque . Primo enim a gratia . vii dicit : et erat anna : que interpretatur in qua est gratia . et vere gratiola fuit hec mulier . quia cum de nativitate christi multi viri testimonium perhiberent solem a ista inter feminas christum commendauit . Secundo commendatur a prophetie dono : prophetissa : a hoc est magnum donum . quia tempore illo iudicis populus nullus habebat prophetam nisi hanc enim mulierem . Tercio commendatur ab origine : filia phanuelis : qui interpretatur facies domini . et ipsa salvatoris vidit faciem quam intueri desiderabat propheta dicens . Ostende faciem tuam a sa lui erimus . Quartu commendatur a progenie : a tribu aser : qui inter patriarchas fuit octauus . et significat beatitudinem resurrectionis que erit etate mundi octaua . unde etiam aser interpretatur beatus de quo dicitur gene . 49 . Asser panis pinguis a prebebit delicias regibus . Quinto ab antiqua etate . hec processerat de virtute in virtutem : in diebus multis : quoniam sicut proficiebat etate temporis . ita maturitate mortuum . unde prouer . 4 . Justorum semita quasi lux splendens procedit et crescit usque ad perfectum diem . sed contrarium est de aliquibus qui cum senescunt efficiuntur pueri . moribо et viciis . de quibus dicitur isa . 64 . puer centuz annorum maledicetur . vere maledicti senes a annis qui dum peccare nequeunt immoribо tribunt peccad materialia

Setis

Secundo hec sancta mulier commendat quo ad primus vel
ad statum matrimonialez. cuius matrimonii commendat qua
deupliciter iuxta quatuor conditiones que in matrimonio exis-
tunt. Primo enim debet inter dinges esse pacifica aueratio. vñ
eccl. 25. In tribus beneplacitum est spiritu meo que sunt pba-
ta coram deo et hominibus. cordia fratrum et amor proximorum. et
vir et mulier bene sibi consentientes. tale fuit matrimonium
sancte istius mulieris. de qua dicit qd vixerat cum viro suo. nam
si non fuisset inter eos par et cordia non fuisset vita sed mors
vnde dicit eccl. 25. Commorari leoni et draconi placebit qd ha-
bitare cum muliere nequam. et hoc idem de viro intelligendum est.
Secunda additio matrimonij est fides thorci quatenus mulier aut
vir nulli alteri misceat. nam de muliere que frangit thorci fidem
dicit eccl. 23. Unius mulier relinques viu suum et statuens
hereditatem ex alieno matrimonio in plateis ciuitatis iudicabi-
tur. quasi pullus equinus fugabit. et ubi non speravit a pre-
hendebat. et erit de decus omnibus eo qd non intellexit timorem domini
sed de ista sancta muliere dicit singulariter qd: vixit cum viro suo
quia non pluribus se viris miscevit. Tercia additio matrimonij est
quia est perpetuum. et non dissoluunt nisi morte interueniente.
vnde dicit apo. 1. cor. 7. Qua mulier alligata est legi quanto tempe-
vir eius vivit. qd si dormierit vir eius liberata est a lege viri sui.
Immo ex quo matrimonium consummatum est dato qd dinges se
inuicem possint licentiae ad religionis ingressum. matrimoniu-
tamen semper manet inuiolabile. quia nunc altero vivente po-
alter alteri copulari. tale fuit matrimonium sancte mulieris illis
us de qua dicit qd cum viro suo vixerat: annis septem: usq; scz
dum virit. Quarta additio decorans matrimonii est carnis inte-
gritas. licet enim vidua nubere possit cui vult in domino tam non
est ita decorum matrimonium sicut virginum. vnde non dat eis
annulus aureus. nec benedictione sacerdotali velantur. sed vir
ducens viduam. aut corruptam non potest ad sacros cedines
pmoueri. sed matrimonium sancte istius mulieris habuit caris
integritatem. vnde dicit a virginitate sua a tempore scz quo viro suo
ipsa virgo in matrimonio diuinita fuit. Et nota pudicitiam isti
us mulieris huius qd inuit euangelista et exprimit glosa. qm ex
tempore matrimonio virginitatem amissit continentem tñ vixerant
ipsa pariter et vir eius. et hoc est magnum dei donum quoniam
ut dicitur eccl. 26. Nulla ponderatio digna est continen-
tis anime. quod non nisi diuinitus haberi potest. vnde sapi. 7.
Sciui quoniam aliter non possum esse continentis nisi deus det.

¶ Tercio commendat̄ hec sancta mulier respectu dei que erat
 vidua. status aut̄ viduitatis mediis est inter duos status vir-
 ginitatis sc̄ et matrimonij. in quo statu cū mulier a lege viri
 sit liberata debet totaliter diuinis vacare operib⁹. & quia sancta
 mulier ista septem annis fuerat in statu matrimonij. ideo nūt
 ponunt̄ septē eius p̄fessiones quo ad vidualē statū. quaz̄ pri-
 ma est ut speret in deo. mulieres em̄ desolate marit⁹ plurimas
 assueuerunt pati molestias in quibus ad nullū debent nec p̄nt re-
 currere nisi ad deū qui pupillū et viduā suscipiet et vias pecca-
 torum disperdet. vñ thi. 5. Que vere vidua est desolata speret in
 dño. talis fuit hec mulier de qua dicit̄ et hec vidua erat id ē vi-
 ro ydua. yduo aut̄ idē est q̄ sperare. Secundo vidua debet habe-
 re t̄pis antiquitatē. vñd. 1. thi. 5. Vidua eligat̄ non min⁹ qua
 draginta annoꝝ que fuerit vnius viri uxor. et hoc ideo qz peri-
 culū est auersari cū adolescentiis viduis. vñ aposto. p̄cipit
 thymotheo dicens. Adolescentiores viduas deuita. de ista aut̄
 muliere sancta dicit̄ q̄: erat vidua usq; ad annos octuaginta-
 quatuor: tanto em̄ t̄pe in viduitate permanerat. Cum igit̄ ipsa
 fuerit septem annis in diuigio et qñ matrimonio iā copulabat̄
 habuit ad minus forsan tredecim annos. patet quia ipsa erat.
 quatuor & centū annoꝝ. Tercio vidua debet frequentare ecclē-
 siā. est em̄ quasi media monacha qđ demonstrat ligatura capi-
 tis vestimentoꝝ color obscurus & multa p̄ que ostendit ex mag-
 na pte renunciasse mundanis deliciis. talis erat sancta hec muli-
 er de qua dicit̄: que non discēdebat de templo. Quarto vidua
 debet fugere mundi delicias. et vacare ieiuniis & libidines car-
 nis. nā ut dicit apo. Vidua que manet in deliciis vivens mor-
 tua est. ista aut̄ mulier vacabat ieiuniis. Exemplum em̄ habe-
 bat iudith. q̄c habebat iudith sup lumbos suos cilicū et ieiuni-
 nabat omnibus diebus vite sue. Quinto debet vidua orationib⁹ i-
 sistere. 1. thi. 5. Vidua instet orationib⁹ et obsecrationib⁹ die &
 nocte. de ista aut̄ dicit̄: et obsecrationib⁹ instabat: ista aut̄ ob-
 secratio efficacissimum orādi genus qñ cū admiratione quicq̄
 postulam̄ a deo. sīc illud p̄ temetipsum dñe. vel illud ecclēsie
 p̄ dñm nostrꝝ ihesum christū filium tuū tali modo hec sancta mu-
 lier orabat. et forte obsecrabat aduentū christi in carnē. quem
 admodum moyses. exodi. 4. Obsecro inquit dñe mitte quem
 missurus es. Sexto vidua debet esse obsequiosa indigentibus.
 vnde 1. thymothxi. 5. Eligatur vidua si filios educavit si ho-
 spicio recipit. Si sanctorum pedes lauit. Si tribulatioem pati-
 entibus subministravit. Si omne opus bonum subsecuta est.

Sexto

talis fuit sancta mulier. de qua dicit q̄ erat: serviens: quod nō
tm intelligi debet de dei servitute que est religio. sed de ea que
est pietas que valet ad omnia. vt dicit apostolus. Septimo
vidua debet in oris conscientie permanere. mulieres enim nu-
pte cogitant que sunt mundi. et quomodo placeant viris suis
vt dicit i. corin. 7. Itaq̄ quia vidua ab illa lege est libera. ideo
die ac nocte debet meditari in lege dñi. quod faciebat sancta is-
ta mulier de qua dicit q̄ agebat omnia supra dicta bona ope-
ra: die ac nocte: hoc non fecit thamar nutus iude. Que aliquo
tempore in viduitate licet permanerat. depositis tñ viduitatis ve-
stibus induita teristro id est velamine quo vñt mulieres arabie
commisit mœstū ut legit gene. 38. c. R. Secundo post laude
mulieris eius ponit de christo testimonium: et hec scz anna tanti
meriti tanteq̄ reverentie ipsa hora: qua simeon loquebat de cri-
sto supuemēs: fortasse veit in spū in tēplū vt salvatōrē dñiteret
quēadmodū veit simeon i templi in spū. li. 3. Et attempide quo
modo salvatoris laudes cumulant. qm̄ anteq̄ rumor vnius de-
sinat succedit noua laus et gloria. ante em̄ q̄ angelus nato cri-
sto nativitate eius terminasset pastorebus nunciare. facta est cum
angelo multitudine celestis exercitus laudantis deum. et anteq̄
pastores ad partum accederent virginis auditū est canticū no-
uum in celib⁹. sed anteq̄ pastoreb⁹ rumor cessaret. ecce magi ab
oriente venerunt adhuc plena erant ora loquentiū de nouita-
te magoz̄. et ecce simeon christū adoravit infantē nondum ille
verba finierat. et ecce religiosa mulier: dñe dñ: eccl. vi.
Confitebor tibi dñe rex et collaudabo te dñ saluatorem meuz.
Ista confessio erat ad laudes dei reverentia quia ipse miserat mū-
do salvatōrē. edificabat etiam proximū unde sequit: et loqueba-
tur de illo: dicens eū esse salvatōrē. et humani generis redemp-
tionē: omnib⁹ non vni aut aliquib⁹ sed oīb⁹. Et vide mulieris
istius singulare prīilegiū quo ad duo. tū qz dorebat i tēplo
et tñ dicit apostolus. mulier in ecclesiis tacet non em̄ permittat ei
loqui. i. cor. 14. tum etiam quia publice loquebat a tñ simeon
privata ad mariam solum locutus fuerat. qui expectabat redem-
ptionem israel. dicēbat em̄. Hec est illa redemptio quā expeda-
tis. qm̄ nunc misit deus redemptionē populo suo. declarabat
etiam eis qualiter istam redemptionem deberent intelligere. qz
non corporalem. sicut intellexerant illi duo discipuli eunes in
emans qui sperabat q̄ ipse esset redempturus israel a semitute
corporali. sed predicabat q̄ intelligeret redemptionem a pecca-
tis. math. 1. Ipse saluum faciet populum suum a peccatis eoz.